

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121208350
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3121208350.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti o mal. O. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom K. XXXX/XX, G., t.č. bytom G. XXXX/D, G., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Piaristická 6667, Trenčín a otca W. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom K. XXXX/XX, G., právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Pagáčovou Hrbáčikovou, advokátkou, so sídlom G. XXXX/X, G., o návrhu matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní matky aj otca proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/154/2021-851 zo dňa 20. júla 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd v Trenčíne výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie v znení, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. každý utorok a štvrtok od 15.30 hod. do 18.30 hod. a každú párnú nedeľu v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod.. Maloletého O. matka na stretnutie s otcom riadne a včas pripraví a odovzdá sestre otca dieťaťa V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. T. XXXX/XC, G. v mieste bydliska matky a sestra otca V. X. je povinná maloletého matke po ukončení stretnutia vrátiť v stanovený čas v mieste bydliska matky. Výrokom II. v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom zmenil rozhodnutie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/154/2021-20 zo dňa 20.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/13/2022-97 zo dňa 29.03.2022. Výrokom III. rozhodol, že nariadené neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Trenčín pod spisovou značkou 35P/154/2021 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Výrokom IV. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zákazu styku otca s maloletým dieťaťom zamietol a výrokom V. zrušil uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/39/2023-41 zo dňa 23.03.2023.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 10 ods. 1 a § 363 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 324 ods. 1 a 2, § 325 ods. 1 a 2 a § 330 ods. 1 CSP, keď konštatoval, že otec osvedčil právny záujem na rozhodnutí súdu, ako aj skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá neznesie odklad. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 35P/154/2021-20 zo dňa 20.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/13/2022-97 zo dňa 29.03.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým s tým, že dieťa si otec bude preberať od matky, ktorej ho po skončení styku aj vráti. Súd uznesením č.k. 35P/39/2023-41 zo dňa 23.03.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca so synom s tým, že stará matka Mgr. V. M., bude maloletého odovzdávať medzi rodičmi, a to z dôvodu, že Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 13C/6/2023-66 zo dňa 08.02.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 8Co/3/2023-163 zo dňa 22.06.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal otcovi priblížiť sa k matke maloletého na vzdialenosť kratšiu

ako 50 metrov. Došlo k zmene pomerov, kedy pri preberaní maloletého dňa 22.06.2023 otec fyzicky napadol odovzdávajúcu starú matku dieťaťa, ktorá z uvedeného dôvodu už nie je schopná zabezpečovať preberanie a odovzdávanie maloletého. Súd nemal z vykonaného dokazovania za preukázané, že by bolo potrebné úplne zakázať styk otca so synom, je potrebné eliminovať kontakt matky s otcom, preto zmenil rozsah úpravy styku otca s maloletým a zmenil osobu, ktorá bude maloletého medzi rodičmi preberať a odovzdávať, a to sestru otca dieťaťa V. X.. Zároveň konštatoval, že je potrebné, aby došlo k zúženiu rozsahu styku otca so synom, ktoré obmedzenie styku vyplýva zo samotného správania sa otca maloletého, ktorý neustále a dlhodobo pokračuje v osočovaní matky dieťaťa a jej rodiny.

3. Proti tomuto uzneseniu, podal v zákonnej lehote odvolanie otec (č.l. 876-902 spisu), z dôvodov podľa ust. § 62 ods. 1 CMP a ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f), a h) CSP, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/154/2021-851 zo dňa 20. júla 2023 zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie v nasledovnom znení: Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. každý pondelok, stredu a piatok od 15:30 hod. do 19:00 hod. a každý párný víkend od soboty v čase od 09.00 hod. do nedele do 19.00 hod.. Oprávnenými osobami na preberanie maloletého O. od matky sú: V. X., nar. XX.XX.XXXX, S. I., nar. XX.XX.XXXX, Ing. B. I., nar. XX.XX.XXXX. Matka na stretnutie s otcom maloletého O. riadne a včas pripraví a odovzdá oprávnenej osobe v mieste bydliska matky a oprávnená osoba je povinná maloletého matke po ukončení stretnutia vrátiť v stanovený čas v mieste bydliska matky. Týmto sa v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom mení rozhodnutie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/154/2021-20 zo dňa 20.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/13/2022-97 zo dňa 29.03.2022. Nariadené neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Trenčín pod spisovou značkou 35P/154/2021 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zákazu styku otca s maloletým dieťaťom sa zamietá. Týmto sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/39/2023-41 zo dňa 23.03.2023. Alternatívne otec navrhol nariadiť neodkladné opatrenie v časti styku s maloletým v znení: Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. každý pondelok, stredu a piatok od 15.30 hod do 19.00 hod a každý párný víkend v sobotu od 09.00 hod do 19.00 hod a v nedeľu od 09.00 hod do 19.00 hod..

4. Vo vyvolanom odvolacom konaní namietal, že znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že súčasne nastavený styk s otcom nie je správny, k čomu poukázal na vyjadrenia znalca PhDr. Andreja Benkoviča. Mal za to, že tvrdenia znalca sú tvrdeniami matky, ktoré znalec neprešetril, bližšie neskúmal, prevzal a poukázal, že neodpovedal na to, prečo matka stroho odpovedá otcovi dieťaťa. Vyjadrenia matky, že syn má byť v čase, kedy sa s otcom nestretáva, pokojnejší, považoval za účelové, zavádzajúce, nezakladajúce sa na pravde. Matka otca osočuje, vytvára o ňom klamlivý obraz, a tým ubližuje jeho osobe. Znalec PhDr. Benkovič sa zároveň nevysporiadal s otázkou, či z dôvodu, že O. nemá byť schopný prespávania u otca bez toho, aby to nemalo mať negatívny dopad na jeho vývin, nemalo negatívny dopad aj jeho prespávanie cez noc v domácnosti starej matky z matkinej strany. Mal za to, že všetky negatíva sú nezmyselne pripisované iba jeho osobnosti. Styk otca so synom sa nerealizuje od 23.06.2023, čo podľa jeho názoru môže byť pre maloletého veľmi traumatizujúce. Všetky negatívne prejavy v správaní maloletého matka spomenula účelovo až na pojednávaní pred súdom s tým, že sa začali diať pol roka predtým, pričom tieto matka otcovi nikdy nespomenula. Zdôraznil, že na adresu matky nikdy nepoužíval vulgarity. Poukázal na Znalecký posudok PhDr. Mgr. Bednárovej č. 2022000976080 a fotografie maloletého v intímnych chvíľach, ktoré zasahujú do dôstojnosti maloletého. Mal za to, že matka bráni v kontakte maloletého s otcom. Namietal postup súdu, ktorý ohľadom ďalších vhodných osôb na preberanie maloletého od matky, kde odvolateľ navrhol svojich rodičov, neurčil a v odôvodnení napadnutého uznesenia sa vôbec nevysporiadal s otázkou, prečo by vnuka nemohli od matky preberať aj jeho starí rodičia zo strany otca. K Znaleckému posudku MUDr. Evy Múčkovej č. 05/2023 poukázal na vyjadrenie, že otec „vykazuje zmiešanú poruchu osobnosti“, pričom mal za to, že znalkyňa neuviedla, či má alebo nemá zmiešanú poruchu osobnosti, neuviedla, ako a na základe akých vyšetrení, lekárskeho nálezu a testov by mala dospieť k uvedeným záverom. Namietal závery súdu, ktorý uviedol, že matka má z otca strach, pričom toto má byť podložené iba opakovanými tvrdeniami matky. Priestupkové konanie voči otcovi bolo v tomto prípade zastavené ako aj v prípade údajného napadnutia matky otcom, ale i všetkých ďalších obvinení voči jeho osobe. Otec nebol doposiaľ právoplatne uznaný vinným ani v žiadnej trestnej veci. Podľa názoru otca, zúženie rozsahu styku otca so synom z dôvodu, že otec neustále a dlhodobo pokračuje v osočovaní matky a jej rodiny, nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, pričom uvedené tvrdenia popiera. Agresivita otca v konaní nebola preukázaná, naopak bol preukázaný úprimný vzťah otca s maloletým primeraný veku maloletého. Namietal, že mu nebolo umožnené, aby predkladal súdu dôkazy, listiny a vypočúval svedkov. Záverom podaného odvolania zdôraznil, že matka

uvádza informácie, ktoré sú tendenčné, účelové a skreslené, zároveň maloletého na styk s otcom nepripravuje psychicky.

5. Proti napadnutému uzneseniu, podala v zákonnej lehote odvolanie aj matka (č.l. 914-926 spisu) z dôvodov podľa § 62 ods. 1 CMP a § 365 ods. 1 písm. d), f), a h) CSP, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/154/2021-851 zo dňa 20. júla 2023 zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení: Styk otca s mal. O. I., nar. XX.XX.XXXX sa pozastavuje, a to do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Trenčín pod sp.zn. 35P/154/2021. Mala za to, že uznesenie súdu prvej inštancie je nesprávne. Otec maloletého sa k odvolateľke už počas života v spoločnej domácnosti správal veľmi vulgárne a agresívne, a to dokonca aj pred maloletým, vyhrážal sa matke maloletého a aj členom jej rodiny zabitím. Incidenty s otcom maloletého pokračovali, kontaktoval matku s vulgárnymi SMS, prenasledoval, vyhľadával a vykrikoval po matke maloletého. Dňa 24.01.2023 matku maloletého fyzicky napadol, a to pri odovzdávaní maloletého, k čomu odvolateľka poukázala na uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 13C/6/2023-66 zo dňa 08.02.2023 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bolo povinnému (otcovi) zakázané priblížiť sa k navrhovateľke (matke) na vzdialenosť kratšiu ako 50 metrov. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 35P/39/2023-41 zo dňa 23.03.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým a osobu, ktorá otcovi odovzdá maloletého, a ktorej otec bude povinný po ukončení styku maloletého vrátiť, stanovil starú matku Mgr. V. M.. Otec však fyzicky napadol aj matku matky, a to dňa 22.06.2023, ktorá bola do 13.08.2023 práceneschopná a v danej veci podala trestné oznámenie. Vo vyvolanom odvolacom konaní poukázala na Znalecký posudok č. 188/2022 vypracovaný Znaleckou organizáciou: Centrum duševného zdravia s. r. o. a Znalecký posudok PhDr. Mgr. Aleny Bednárovej č. 202300816686 na osobu otca (obvineného), na znalecký posudok znalkyne z odvetvia Psychiatria MUDr. Evy Múčkovej č. 05/2023 a výpoveď znalca z Odboru Psychológia, Odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých PhDr. Andreja Benkoviča na pojednávaní dňa 23.06.2023 a na konkrétne situácie správania sa otca, pričom mala za to, že otec maloletého bráni maloletému v jeho zdravom raste a vývoji - nesúhlasí s liečbou syna, nezabezpečuje jeho minimálnu zdravotnú ochranu, bráni mu v predprimárnom vzdelávaní a uprednostňuje svoje potreby pred potrebami syna. Vyjadrila pochybnosť k reálnemu bydlisku otca a jeho zamestnaniu, k čomu uviedla, že v mesiaci júl poslal na výživu maloletého sumu 100,- Eur, nie stanovených 150,- Eur. Správanie otca korešponduje s vypracovanými posudkami, je nevyspytateľné, agresívne, impulzívne, labilné, neuznáva žiaden názor okrem svojho, trpí viacerými poruchami osobnosti. Mala za to, že v danej veci nie je možné ukladať povinnosti tretím osobám, ktoré nie sú účastníkmi konania, ani neboli súdom pribraté do konania, pričom nemá vedomosť, že by V. X. súhlasila s takouto povinnosťou.

6. K odvolaniu otca aj matky podal vyjadrenie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom (č.l. 937 spisu), ktorý ponechal na úvahe odvolacieho súdu, či je potrebné napadnuté rozhodnutie zmeniť. Navrhol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť vzhľadom k tomu, že by bol poškodený záujem maloletého dieťaťa, najmä podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s oboma rodičmi. K návrhu otca uviedol, že v znaleckom dokazovaní súdny znalec neodporučil, aby maloletý zatiaľ u otca prespával cez noc. K preberaniu a odovzdávaniu mal. O. inou osobou, ako rodičom, považoval za vhodné ustanoviť viac ako jednu osobu.

7. K odvolaniu otca a vyjadreniu kolízneho opatrovníka podala vyjadrenie zo dňa 11.09.2023 matka (č.l. 943-955 spisu), ktorá zotrvala na vyjadreniach v podanom odvolaní. Zároveň uviedla, že s odvolaním otca nesúhlasí, k čomu poukázala na znalecké posudky vo veci a výsluch znalcov v konaní. Opakovane poukázala na správanie otca maloletého. Doplnila, že maloletý nenastúpil do materskej školy z dôvodov, že otec podal odvolanie, že s materskou školou nesúhlasí.

8. K odvolaniu matky a vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa vyjadril otec podaním zo dňa 14.09.2023 (č.l. 959-987 spisu), ktorý opakovane poukázal na tvrdenia vyjadrené v ním podanom odvolaní. K incidentom a údajným porušeniam zákazu priblížiť sa k matke maloletého uviedol, že ich vyvoláva matka maloletého, ktorá chce znemožniť styk maloletého s otcom. Rozporoval tvrdenia matky, že nesúhlasil s tým, aby maloletý navštevoval materskú školu a tvrdenia o rodičovskom zlyhaní (keď syna prebral na bicykli, kedy bol so synom na kúpalisku,...). Uviedol, že PhDr. V. X. súhlasí s povinnosťou prebrať a odovzdávať maloletého O.. Aj ďalšie osoby, a to jeho rodičia, sú ochotní maloletého prebrať na styk s otcom a následne ho odovzdať matke. Záverom vyjadrenia navrhol vykonať ďalšie dôkazy.

9. Vo svojich ďalších podaniach účastníci zotrvali na svojich vyjadreniach v priebehu prvoinštančného aj odvolacieho konania.

10. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu mu danom ustanovením § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. Úpravou neodkladných opatrení umožňuje zákon rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný rýchly a okamžitý zásah súdu. Pri úprave práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom bude prichádzať nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy spravidla vtedy, ak je ohrozený záujem dieťaťa na zabezpečení jeho základných životných potrieb, poprípade, ak sa dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti. Je potrebné zdôrazniť, že sa tu jedná o výnimočné opatrenie, ktorým súd neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, čo plne platí i o neodkladných opatreniach nariadených v priebehu konania vo veci samej.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu rodičov skúmal, či v prejednávanej veci je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi. V tomto smere, na základe doposiaľ osvedčených skutočností, dospel i k správne záveru, keď v prebiehajúcom konaní, i s prihliadnutím na dĺžku konania upravil styk otca s maloletým synom.

13. Prihliadajúc na rozdielne postoje rodičov (ktorí sa nevedia dohodnúť na úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu), a tým i potrebu rozsiahlejšieho dokazovania, dospel i odvolací súd k presvedčeniu, že je v záujme zachovania citových väzieb medzi otcom a synom nariadenie neodkladného opatrenia v primeranom rozsahu tak, ako ho ustálil i súd prvej inštancie, a preto jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

14. Neodkladným opatrením môže súd uložiť povinnosť i tretej osobe, ktorá nebola účastníkom konania (§ 365 ods. 1 CMP per analogiam), a preto odvolací súd neprihliadol na námietku matky týkajúcu sa nepribratia V. X. do konania. Tak, ako je už vyššie uvedené, účelom neodkladného opatrenia je rýchla a pružná úprava právnych vzťahov medzi účastníkmi, a ani takýto postup súdu v tomto prípade nemá za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Sestre otca bolo rozhodnutie súdu, z ktorého jej vyplýva povinnosť pri realizácii styku, riadne doručené. Mala možnosť voči takému rozhodnutiu podať opravný prostriedok, čo neurobila (jej prípadné námietky nemožno vyvodit' ani z vyjadrenia v rámci odvolacieho konania), a preto aj v tejto časti odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

15. Záverom je potrebné zdôrazniť, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd nevykonáva dokazovanie (nemá na to ani časový priestor), vychádza z osvedčených skutočností, a preto s námietkami účastníkov týkajúcimi sa vykonaného dokazovania sa bude zaoberať pri rozhodovaní vo veci samej pri úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

16. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).